

АНОТАЦІЯ

до наукової роботи на тему:

«Особливості соціальної роботи з дітьми з інвалідністю з метою їх гармонійної інтеграції в суспільство»

Шифр: діти з інвалідністю

Актуальність дослідження. Кількість дітей з інвалідністю зростає з кожним роком. Цьому сприяє безліч не до кінця вивчених факторів. Найважливішими серед яких слід визнати екологічний, соціальні та економічні негаразди, невисокий рівень вітчизняної медицини, було б добре, якби проблема дітей з інвалідністю у суспільстві стала менш актуальною, але її актуальність тільки зростає.

У нашій країні аж до початку ХХІ століття проблеми дітей з інвалідністю залишалися десь на периферії суспільної свідомості. Проблеми дітей з інвалідністю, у тому числі і дітей, залишалися «за межами» життя здорової людини. Соціалізація, навчання і розвиток дітей з інвалідністю відбувалося у спеціальних інтернатах, практично ізолювано від суспільства. Зараз «пожвавилася» наука і практика та суспільна свідомість стосовно дітей даної категорії. Отже, термін «інвалідність» у дитячому віці можна визначити, як «стан стійкої соціальної дезадаптованості, обумовлене хронічними захворюваннями або патологічними станами, які обмежують можливість включення дитини в виховні і педагогічні процеси, у зв'язку, з чим виникає необхідність у постійному додатковому догляді за ним, допомоги або нагляді».

Все це відображає особливу категорію проблем дітей з інвалідністю: реабілітацію, соціальну інтеграцію, соціальну адаптацію і т.д. Ці проблеми будь-яка людина з обмеженими можливостями так чи інакше обмірковує. Нікому з цієї категорії людей не вдасться не вирішувати ці проблеми самостійно, а дітям це особливо складно. Дітям даної категорії необхідна допомога не тільки з боку батьків, але і з **боку суспільства в цілому.**

Теоретико-методологічну основу дослідження "Особливості соціальної роботи з дітьми з інвалідністю з метою їх гармонійної інтеграції в суспільство" становлять праці вчених: Головатий, Vanathy, Шапіро, Бауер, Еверт, Юріїв, Купець, Макаренко, Курятник, Захаров, Реброва, Примак, Павлова, а також міжнародні документи, зокрема Декларація про права дітей з інвалідністю ООН (1975 рік), Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для осіб з інвалідністю ООН (1993 рік), Саламанська декларація та Програма дій ЮНЕСКО (1994 рік), а також українське законодавство, зокрема Закон України "Про соціальну допомогу дітям з інвалідністю з дитинства".

Об'єкт дослідження – дитяча з інвалідність як соціально-культурний феномен.

Предмет – специфіка соціальної роботи з дітьми з інвалідністю щодо їх гармонійної інтеграції в суспільство.

Мета роботи – розкрити соціальну роботу з дітьми з інвалідністю щодо їх гармонійної інтеграції в суспільство.

Об'єкт, предмет та мета дозволили сформулювати такі **завдання** курсової роботи:

1. Охарактеризувати дітей з інвалідністю як соціально-незахищену категорію населення.
2. Розкрити світовий та вітчизняний досвід соціальної інтеграції дітей з інвалідністю
3. Ознайомитися з міжнародними та вітчизняними нормативно-правовими документами щодо дітей з інвалідністю .
4. Проаналізувати роботу соціальних служб щодо дітей з інвалідністю.

Методи дослідження – методи науково – теоретичного рівня: аналіз і синтез науково-теоретичних джерел з проблеми дослідження, порівняння й узагальнення науково-теоретичних даних.

Експериментальна база дослідження: Обласний центр реабілітації дітей з органічними ураженнями нервової системи, Міський центр реабілітації дітей з інвалідністю до 18 років, Полтавський міський центр соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді, Міська психолого-медико-педагогічна консультація та ін.

Наукова новизна і теоретичне значення дослідження полягають у тому, що розглянуто особливості соціальної роботи з дітьми з інвалідністю, орієнтованої на інтеграцію таких дітей у суспільство через розвиток інклюзивної освіти та комплексну підтримку з боку держави, громадських організацій та сім'ї, визначено специфіку соціальної роботи з дітьми з інвалідністю в контексті їхніх потреб, яка вимагає індивідуального підходу та створення інклюзивних умов для їхнього розвитку, враховуючи різноманітність психофізичних особливостей, проаналізовано існуючі моделі інклюзивного навчання в Україні та світі, зокрема в Італії, Франції та інших країнах ЄС, що дозволяє підвищити ефективність освітніх і соціальних програм для дітей з інвалідністю, поглиблено розуміння ролі соціальних працівників в інтеграції дітей з інвалідністю в освітній та соціальний простір.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що результати та основні положення даного дослідження можуть бути використані з метою вдосконалення соціальної роботи з дітьми з інвалідністю, впровадження інклюзивних програм в освітніх закладах, розробки ефективних методів діагностики та підтримки дітей з особливими потребами, підвищення кваліфікації фахівців у галузі соціальної роботи та освіти, а також удосконалення роботи соціальних служб і спеціалізованих установ, які займаються реабілітацією дітей з інвалідністю. Крім того, отримані результати можуть бути використані для розробки методичних рекомендацій для педагогів, психологів, соціальних працівників і батьків, спрямованих на підтримку гармонійної інтеграції дітей з інвалідністю в суспільство.

Апробація дослідження. Результати дослідження представлено на VI Міжнар. наук.-практ. конф. «Інноваційний потенціал та правове забезпечення

соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу» (17-18.05 2023 р., м. Полтава).

Структура курсової роботи. Наукова робота складається із вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел із 19 найменувань.

Ключові слова: соціальна робота, діти з інвалідністю, інклюзія, гармонійна інтеграція, соціальна підтримка, реабілітація, спеціальні освітні потреби, інклюзивне навчання, соціальні послуги, методи діагностики, педагогічна підтримка, кваліфікація фахівців, права дітей з інвалідністю.